

den gedragen. Copieën zullen worden verstrekt aan Commissarissen, aan de oudste Rijnschipper en aan de tegenwoordige weger Pasché. De Vrede van Campo Formio van 17 oktober 1797 bleek echter slechts een rustpunt.

Na 1800 worden alleen beurten op Keulen zelf vermeld, de vaart blijkt regelmatig te worden: ruim twintig afvaarten, de situatie blijft zo tot het jaar der inlijving; in het eerste halfjaar worden dan nog zeven, in het tweede slechts twee reizen gemeld. In het jaar 1811 vinden wij nog vijf najaarsreizen, daarna staat alles stop tot oktober 1814 (alles volgens het Ontfangregister van Aansprekers).

Dat de Dordtse en Keulse schippers het in deze jaren niet altijd even druk hadden en derhalve geneigd waren buiten hun boekje te gaan, blijkt uit de Voorziening wegens den Rhijnschipper, door Hendrik van Waesberge de 10de van Lentemaand 1809 op last van Wethouder Isaäc van Teilingen gedrukt, waarin deze schippers worden gemaand niet verder te komen dan Dordt en de voor Rotterdam bestemde lading met de Rasphuischipper mede te geven, op straffe van verbeurte van de vracht voor genoemde schipper en een boete van f 50,— voor iedere overtreding ten profijte van de algemene stadsarmen. De Rotterdamse beurtschippers beklagden zich op 12 september 1810 over de onwettige concurrentie, hun door de leden van het kleinschippersgilde te Keulen aangedaan, die allerlei vrachten met ontduiking van de tollën vervoerden, terwijl zij 12 of 18 maanden in de Keulse haven moesten wachten. Bovendien ondervonden zij de concurrentie van de Amsterdamse en Utrechtse schippers, die zij op eigen terrein met hun bredere schepen niet konden bestrijden. Zij moesten hun gezinnen vaak in Keulen achterlaten en over land naar Rotterdam reizen, om daar met een gehuurd schip een beurt naar het groothertogdom Berg, vermoedelijk Dusseldorf, waar te nemen ¹⁶).

Sinds 6 november 1805 gold de Conventie over het Rijnocctrooi, waarbij het stapelrecht van Keulen en Mainz werd afgeschaft, maar deze plaatsen als aanleg- en overlaadhavens gehandhaafd bleven ¹⁷). Voor het onderhoud der lijnpaden werd aan de linker-Rijnoever door Frankrijk en door de Keurvorst aan de rechteroever gezorgd. Alle oude Rijntollën werden afgeschaft, maar de douanetollën bleven en er kwamen onderzoekrechten (droits de reconnaissance) en octrooirechten bij ¹⁸). De Hollandse Rijntollën bleven bestaan tot 1 januari 1812.